

Udskriftsdato: 14. december 2025

2017/1 BTL 125 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om forretningshemmeligheder

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om forretningshemmeligheder

[af erhvervsministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. januar 2018 og var til 1. behandling den 23. januar 2018. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og erhvervsministeren sendte den 6. oktober 2017 dette udkast til udvalget, jf. ERU alm. del – bilag 9. Den 10. januar 2018 sendte erhvervsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 21 spørgsmål til erhvervsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Et af udvalgets spørgsmål til erhvervsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstilling og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse uændret.

Enhedslisten har noteret sig fagbevægelsens kritiske høringssvar og kommentarer i dagspressen i forbindelse med lovarbejdet. Enhedslisten er som fagbevægelsen meget skeptisk over for den stigende brug af ansættelsesklausuler og konventionalbøder.

Enhedslisten havde ønsket, at der i forbindelse med loven blev gjort op med den urimelige praksis, hvor arbejdsgiver kan pålægge medarbejdere meget store og udokumenterede konventionalbøder med henvisning til brud på forretningshemmeligheder, men ser det som et fremskridt, at der nedsættes en tværministeriel arbejdsgruppe med deltagelse af arbejdsmarkedets parter, som skal se på udbredelsen og udviklingen inden for konventionalbøder. På den baggrund stemmer Enhedslisten for lovforslaget.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Hans Kristian Skibby (DF) Mette Hjermand Dencker (DF) Jan Rytkjær Callesen (DF)

Per Nørhave (DF) Tilde Bork (DF) Dorthe Ullemose (DF) Torsten Schack Pedersen (V)

Preben Bang Henriksen (V) Eva Kjer Hansen (V) Hans Christian Schmidt (V) Erling Bonnesen (V)

Jane Heitmann (V) Villum Christensen (LA) Joachim B. Olsen (LA) nfm. Anders Johansson (KF)

Erik Christensen (S) Karin Gaardsted (S) Peter Hummelgaard Thomsen (S) Kaare Dybvad (S)

Morten Bødskov (S) fmd. Kasper Roug (S) Thomas Jensen (S) Henrik Sass Larsen (S)
Pelle Dragsted (EL) Henning Hyllested (EL) René Gade (ALT) Ida Auken (RV)
Lisbeth Bech Poulsen (SF) Karsten Hønge (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 125

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra erhvervsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Endelig tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Udkast til betænkning
5	Meddelelse om udskydelse af betækningsafgivelse
6	Meddelelse om udskydelse af betækningsafgivelse

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 125

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren kan bekræfte, at der med lovforslaget og tilhørende bekendtgørelser ikke ændres på forholdet mellem, hvilke informationer og kompetencer en medarbejder henholdsvis lovligt og ulovligt kan erhverve, bruge og videregive, hvis medarbejderen skifter ansættelse fra en virksomhed til en anden virksomhed, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren kan bekræfte, at lovforslaget og tilhørende bekendtgørelser ikke forringer offentlige myndigheders muligheder for at bede om oplysninger fra virksomheder og videregive disse til offentligheden, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren kan bekræfte, at lovforslaget og tilhørende bekendtgørelser hverken forringer eller forbedrer virksomheder og ansattes muligheder for at indgå ansættelsesklausuler, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren kan bekræfte, at lovforslaget og tilhørende bekendtgørelser ikke vil få konsekvenser for mediernes mulighed for at sikre kildebeskyttelse, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren kan bekræfte, at lovforslaget og tilhørende bekendtgørelser ikke ændrer på kravene til de oplysninger, børsnoterede virksomheder skal levere til offentligheden, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om ministeren kan bekræfte, at loven og tilhørende bekendtgørelser ikke ændrer på domstolenes muligheder for at kræve lukkede retsmøder eller nægte aktindsigt i retssagers dokumenter, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvilke retsmidler der efter lovforslaget bliver stillet til rådighed for de erhvervsdrivende, så de erhvervsdrivende med domstolenes hjælp kan få fremskaffet beviser for, at deres forretningshemmeligheder er blevet misbrugt, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

- 8 Spm., om det gør nogen forskel for adgangen til at skaffe beviser via domstolene, om forretningshemmelighederne tillige er beskyttet efter andre regler, f.eks. ophavsretsloven, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om, hvilke andre typer af bevissikring ministeren forestiller sig, at den erhvervsdrivende kan gøre brug af for effektivt at kunne bevise misbrug af sine forretningshemmeligheder, hvis disse ikke er beskyttet efter andre regler, som f.eks. ophavsretsloven, til erhvervsministeren og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om lovforslaget vil forbedre den erhvervsdrivendes muligheder for at bevise misbrug af sine forretningshemmeligheder, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om Justitsministeriets bidrag til høringsnotatet som svar på kritik fra LO og FTF, til erhvervsministeren, kopi til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm., om ministeren vil uddybe forståelsen af »Det fremgår af direktivets artikel 1, stk. 2, at direktivet ikke berører udøvelse af retten til ytrings- og informationsfrihed«, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om ministeren vil kommentere artiklen: »Stop dummebøderne – de skader samfundsøkonomien« i Berlingske, Business.dk den 16. januar 2018, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om begrundelsen for, at lovforslaget ikke medtager en direktivnær implementering af lønmodtagernes rolle, rettigheder og interesser (bl.a. om arbejdstageres ytringsfrihed, whistleblowerordninger etc.) i lovteksten, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, med hvilken begrundelse ministeren mener, at det er tilstrækkeligt, at lønmodtagernes rolle, rettigheder og interesser alene omtales i bemærkningerne til lovforslaget, mens forretningsindehaverens interesser derimod skal implementeres i lovteksten, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm., om ministeren vil være indstillet på at stille ændringsforslag, som fastlægger lønmodtagernes rolle, rettigheder og interesser i selve lovteksten, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, på hvilke områder lovforslaget medfører ændringer i lønmodtagernes rolle, rettigheder og interesser m.v. og i balancen mellem rettighedsindehaver og lønmodtager i forhold til gældende regler, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm., om ministeren vil kommentere artiklen: »Bent afviste »dummebøde« på 150.000 kr. – og blev fyret« i Berlingske Business den 30. januar 2018, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om det er fagbevægelsens oplevelse, at arbejdsgivere i stigende omfang indsætter bestemmelser i ansættelseskontrakterne, der pålægger arbejdstager at betale en konventionalbod, hvis arbejdstageren overtræder lovgivningens regler om beskyttelse af forretningshemmeligheder, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

- 20 Spm., om teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvordan regeringen forholder sig til de spørgsmål, der er rejst vedr. konventionalbøder, til erhvervsministeren, og ministerens svar herpå

Et af udvalgets spørgsmål til erhvervsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål og svar er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 21:

Hvordan forholder regeringen sig til de spørgsmål, der er rejst vedrørende konventionalbøder?

Svar:

Der er rejst spørgsmål om, hvordan regeringen forholder sig til udbredelsen af konventionalbod, bodens størrelse og forholdet mellem arbejdsgivers tab og konventionalbodens størrelse.

Teknisk Landsforbund, Dansk Metal, Dansk El-forbund og FTF har peget på en række problemer forbundet med brug af konventionalbod i ansættelseskontrakter ved brug og videregivelse af forretningshemmeligheder. Fagforeningerne finder bl.a. at faggrupper og positioner på urimelig vis pålægges konventionalbod i en ansættelseskontrakt, og har peget på at det medfører manglende mobilitet for arbejdstager og at der ikke er proportionalitet mellem konventionalbodens størrelse og arbejdsgivers tab. Fagbevægelsen finder yderligere, at der er sket en øget udbredelse af brugen af denne form for konventionalbod.

Det er derfor vurderingen, at der er behov for at belyse anvendelsen af konventionalbod i ansættelseskontrakter ved brug og videregivelse af forretningshemmeligheder. Det er vigtigt, at arbejdsmarkedets parter indgår i arbejdet med at se på, om konventionalbod i ansættelseskontrakter skal reguleres.

Jeg har derfor aftalt med beskæftigelsesministeren, at der nedsættes en tværministeriel arbejdsgruppe med deltagelse af blandt andre Erhvervsministeriet, Beskæftigelsesministeriet (formand) og arbejdsmarkedets parter, som skal se på udbredelsen og udviklingen indenfor konventionalbod i ansættelseskontrakter ved brug og videregivelse af forretningshemmeligheder. Arbejdsgruppen skal desuden se på mulige løsninger forbundet med eventuel uhensigtsmæssig brug af konventionalbod i ansættelseskontrakter ved brug og videregivelse af forretningshemmeligheder.

Det bemærkes desuden, at lovforslaget gennemfører direktiv 2016/943/EU af 8. juni 2016 om beskyttelse af forretningshemmeligheder. Der er implementeringsfrist for direktivet d. 9. juni 2018. Lovforslagets formål er at styrke beskyttelsen af forretningshemmeligheder og skabe ensartede rammevilkår for erhvervslivet i EU. Konventionalbod, som der spørges til, er ikke reguleret i lovforslaget, men reguleres i dag ved den almindelige aftaleret under Justitsministeriet.

Justitsministeriet oplyser følgende om de gældende regler og lovforslagets forhold til aftaleretten:

»For så vidt angår sanktionering med fastsættelse af konventionalbod kan Justitsministeriet oplyse, at lovforslagets § 15, som gennemfører direktivets artikel 14, ikke tilsigter at begrænse adgangen til at indgå aftaler vedrørende forretningshemmeligheder, herunder sanktioner for f.eks. ulovlig videregivelse eller brug af en forretningshemmelighed.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at aftaler om konventionalbod er omfattet af aftalelovens § 36, hvorefter en aftale kan ændres eller tilsidesættes helt eller delvis, hvis det vil være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre den gældende.

Der kan i øvrigt henvises til direktivets præambelbetragtning nr. 39, der bl.a. beskriver, at direktivet ikke bør berøre anvendelsen af anden relevant lovgivning på andre områder, herunder intellektuelle ejendomsrettigheder og aftaleret.«

En regulering af konventionalbod ville være en undtagelse fra den almindelige aftaleret, og vil være en regulering af ansættelsesretlige forhold. Det forventes derfor ikke at være i lov om forretningshemmeligheder, at en sådan regulering har bedst hjemmel. En del af arbejdsgruppens arbejde skal således også være at se på, hvor det bedst vil kunne reguleres.

ERU og øvrige relevante udvalg vil blive orienteret om arbejdsgruppens konklusioner.